

ظرفیت ترمیم ازته در برنجزارهای باتلاقی مازنداران ولی محمد فلاخ^۱

حدود ۵۰ هزار هکتار از اراضی شالیزاری مازندران بصورت باتلاقی بوده بطوریکه پس از برداشت نیز همچنان باتلاقی می‌ماند. بارزترین مشخصه این اراضی صعوبت کار و مرزکشی و فرورفتمن وسائل شخم و شیار بهنگام آماده‌سازی زمین و پائین بودن سطح تولید آن می‌باشد. این گونه اراضی دارای مواد الی زیاد بوده بطوریکه درصد کربن آلی آنها از ۱۲-۱۴ درصد متغیر می‌باشد.

به منظور بررسی ظرفیت ترمیم ازته اینگونه خاکها یک آزمایش مزرعه‌ای شامل صفر - ۳۳ - ۴۶ - ۹۲ کیلو ازت خالص در هکتار در ۳ تکرار در یک خاک باتلاقی در منطقه آمل انجام شده است. مقادیر ازت نصف هنگام کشت و نصف ۳ هفته پس از نشاء کاری مصرف شده است. مقادیر یکصد کیلوگرم سوبر فسفات تریپل و یکصد کیلوگرم سولفات پتاسیم بطور یکنواخت در کلیه کرتها مصرف شده است. اندازه کرت ۲۰ مترمربع و نشاء کاری بصورت ردیفی (20×20 سانتی‌متر) انجام شده است. قبیل از اجرای آزمایش از هر تکرار یک نمونه خاک مرکب سطحی تهییه و علاوه بر تجزیه‌های روتین شاخص‌های مختلف تعیین قابلیت جذب ازت یا ۶ روش انجام شده است.

روشهای آزمایشگاهی تعیین قابلیت جذب ازت این خاک را سرشار از ازت قابل جذب نشان داده در حالیکه آزمایش مزرعه‌ای این خاک را بعنوان یک خاک دارای کمبود ازت نشان داده است و بنابراین روشهای آزمایشگاهی تعیین قابلیت جذب ازت که در خاکهای معدنی شالیزاری روشهای مطمئن و موقتی برای ارزیابی ظرفیت تأمین ازته محسوب می‌شوند در خاکهای باتلاقی کاربردی نخواهند داشت.

^۱ عضو هیأت علمی موسسه تحقیقات خاک و آب